

2.10.2024

PALOKUNTATOIMIKUNNAN KOKOUS 4/2024

Aika: Keskiviikko 2.10.2024 klo 17:30 – 18:45

Paikka: Etäkokous / Teams

Osallistujat:

	Jäsen	Varajäsen
☐	Jarkko Heikkilä	☐ Mika Kärkkäinen
☐	Tero Kuittinen	☒ Jani Björn
☒	Marko Pousi	☒ Ville Viitanen
☒	Marika Metsä-Tokila	☒ Petri Haanpää
☒	Jari Wilén	☒ Jussi Lång
☒	Juho Luukko (kohtaan 9.4. saakka)	☐ Marjo Matikka
☐	Torbjörn Lindström	☐ Sabina Holopainen

	Puheenjohtaja
☒	Kai Vainio

Rastitetut henkilöt osallistuivat kokoukseen.

Käsiteltävät asiat

1. Kokouksen avaus ja kokoukseen osallistujat

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 17:30 ja totesi osallistujat.

2. Kokousvirkillijät

Päätös: Puheenjohtaja toimii kokouksen puheenjohtajana ja palokuntajohtaja sihteerinä sekä esittelijänä.

3. Kokouksen esityslistan hyväksyminen

Päätös: Hyväksyttiin kokouksen esityslista.

4. Alueellisen kehittymisen seuranta

Toimikunnan päätöksen mukaisesti toimikunnan kokouksissa käydään [aluekatsaukset liitteen](#) mukaisesti. Kuullaan jäsenten esitykset alueittain.

Kaakkois-Suomessa palokuntanuorten määrä on kasvanut. Hälytysosastojen jäsenmäärä pysynyt samana. Kesän leirin osallistujamäärä laski hieman edellisestä vuodesta.

Länsi-Suomessa alkaa webinaarisarja (4 webinaaria) arjen turvallisuudesta. Ensivuoden kesäleiriä valmistellaan täyttä vauhtia. Nuorten osallistumisaktiivisuus on ensivuoden painopisteenä. Kouluttajaristeily oli viikko sitten. Tiedonkulun kehittäminen nousi risteilyn pääteemaksi.

Keski-Suomessa nuorten määrä on pysynyt ennallaan. Kesän leirin osallistujamäärä laski hieman edellisestä vuodesta. Veikon Malja 2025 valmistelut käynnissä.

Itä-Suomen alueella SPEKin kouluttajakoulutuksesta tullut hyvää palautetta.

Helsingissä sopimuspalokunnat sodassa seminaari päätynyt ja palokuntien omat suunnitelmat on toimitettu eteenpäin pelastuslaitokselle. Koulutus on toiminut hyvin mutta tuntuu siltä, että kouluttaja resurssit ovat PELA puolella tiukassa tulevaisuudessa. Kursseja vetävät samat henkilöt, kun pitäisi olla kursseittain enemmän kouluttajia tarjolla. Sopimuspalokuntien osallistuminen koulutuksen organisointiin kasvanut esim. PETOPE kurssilla.

Valtakunnallisesti tarkasteltuna ensimmäisen puolen vuoden aikana hälytysosastojen viikoharjoitusten osallistumisaktiivisuus kasvoi SPEKin koordinoimilla alueilla 2,6 %, edelliseen vuoteen verrattuna. Toiminnasta luopuneiden määrä pysyi samana. Hälytysosastojen nettojäsenmäärä väheni kuudella henkilöllä. Palokuntanuorten määrä kasvoi 3,8 %:lla.

Palokuntien yhteiset laatumittarit

XXX Yleisessä Palokuntalaiskokouksessa päätettiin ottaa käyttöön viisi yhteistä laatumittaria: harjoitusten osallistumisaktiivisuus, jäsenmäärä osastoittain, aktiivisten jäsenten osuus, turvallisuusviestintätilaisuuksien ja niihin osallistuvien henkilöiden määrä sekä se, miten nuoret siirtyvät nuorisotoiminnasta palokunnan muihin toimintoihin. Mittarit on nyt tuotu [HAKA-tilastoihin](#) ja löytyvät viimeiseltä välilehdeltä.

PE Toimikunta ottaa yhteiset laatumittarit alueellisen seurannan ja toiminnan analysoinnin piiriin.

Päätös: Päätettiin esityksen mukaisesti.

5. SPEKin palokuntapalveluiden toimintasuunnitelma 2025

SPEKin strategisena tavoitteena on turvata palokuntien tulevaisuus. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi lisäämme palokuntatoiminnan tunnettuutta ja vetovoimaisuutta, vahvistamme palokuntatoimijoiden ja viranomaisten yhteistyötä eri tasoilla, tuemme palokuntia lisäämään väestön kyvykkyyttä tulipaloissa ja onnettomuuksissa toimimisessa, tuotamme keinoja ja välineitä palokuntien oman toiminnan ja henkilöstön kehittämiseksi, tuotamme ja kehitämme valtakunnallisia rekisteri- ja kehittämistyökaluja.

Vuoden 2025 aikana tuotamme materiaalia kannustaaksemme palokuntia rekrytoimaan palokuntanuorten vanhempien apuohjaajiksi, järjestämme palokuntanuorille koulutusleirejä, tuotamme palokuntien käyttöön valmista viestintämateriaalia ja viestintäkoulutusta, kannustamme palokuntia järjestämään turvallisuusviestintää ja koulutuksia kansalaisille, koulutamme Palokuntahenkilöstöjohtamisen kurssia palokuntien päällystölle, kannustamme palokuntia luomaan koulutuspolut koko jäsenistölle, kannustamme palokuntien jäsenistöä osallistumaan Palokuntakouluttajakurssille.

[Liitteenä](#) on luettelo toimenpiteistä mittareineen ja tavoitteineen.

PE Toimikunta antaa näkemyksensä vuoden 2025 toimintasuunnitelmasta.

Päätös: Toimikunta hyväksyi vuoden 2025 toimintasuunnitelman palokuntien tulevaisuuden turvaamisen osalta.

6. Esitys toimikunnan jäseniksi toimikaudelle 2025–2027

Toimikunnan sääntöjen mukaisesti jäsenien nimeämisoikeus vaihtuu toimikausittain. Pohjois-Suomen Pelastusliittoa ja Lapin Pelastusliittoa, sekä Etelä-Savon Pelastusliittoa ja Pohjois-Karjalan Pelastusalanliittoa on pyydetty tekemään yhteiset esitykset toimikunnan jäseneksi ja varajäseneksi toimikaudelle 2025–2027 viimeistään 30.9.2024. Työryhmien puheenjohtajat valitaan toimikunnan varsinaisista jäsenistä toimikunnan vuoden 2025 ensimmäisessä kokouksessa.

Pohjois-Suomen pelastusliitto on nimennyt toimikunnan jäseneksi Juho Tolosen ja Lapin Pelastusliitto on nimennyt toimikunnan varajäseneksi Jarkko Heikkilän.

Etelä-Savon Pelastusliitto on nimennyt toimikunnan jäseneksi Kerttu Tyrväisen ja Pohjois-Karjalan Pelastusalanliitto on nimennyt toimikunnan varajäseneksi Jyri Ville Tahvanaisen.

PE Esitetään toimikunnan kokoonpano SPEKin hallitukselle.

Päätös: Esitetään toimikunnan kokoonpano SPEKin hallitukselle.

7. Palokuntanuorten SM-kilpailujen sääntöjen päivitys

Harrastustyöryhmä on päivittänyt palokuntanuorten [SM-tietokilpailun](#) ja [SM-kalustokäsittelykilpailun](#) (Veikon Malja) säännöt sääntöjen mukaisesti.

PE Vahvistetaan palokuntanuorten SM-kilpailujen säännöt.

Päätös: Vahvistettiin palokuntanuorten SM-kilpailujen säännöt.

8. Valtakunnallisten palokuntakilpailujen kilpailutyöryhmän perustaminen

Harrastustyöryhmä esittää, että sen alaisuuteen perustetaan kilpailutyöryhmä. Harrastustyöryhmä on laatinut [tehtävän kuvauksen](#) kilpailutyöryhmälle.

PE Perustetaan kilpailutyöryhmä harrastustyöryhmän alaisuuteen ja vahvistetaan kilpailutyöryhmän tehtävänkuvaus.

Päätös: Perustetaan kilpailutyöryhmä harrastustyöryhmän alaisuuteen ja vahvistetaan kilpailutyöryhmän tehtävänkuvaus.

9. Tiedotettavat asiat

Palokuntien vaikuttavuustyökalu

Palokuntatoiminnan yhteiskunnallisen arvioinnin (SROI) pohjalta on luotu työkalu, jonka avulla jokainen palokunta voi osoittaa oman toimintansa arvon. Tietojen hyödyntämisen edistämiseksi on palokunnille tuotettu koulutus- ja viestintämateriaalit. Viestintämateriaaliin on luotu mm. palokuntalaistarinoina, joiden kautta lukuja voi esitellä. Palokunta voi vapaasti muokata tarinapohjia. Aineistosta löytyy myös vinkit, miten tietoja voi hyödyntää palokunnassa, pelastuslaitoksen kanssa käytävissä keskusteluissa, sekä viestinnässä ja rekrytoinnissa. Materiaali julkaistaan syksyn aikana.

Sopimuspalokuntaviikko 2024

Valtakunnallista Sopimuspalokuntaviikkoa vietettiin tänä vuonna syyskuun ensimmäisellä viikolla. Teemaviikkoon osallistuneet palokunnat, pelastuslaitokset ja pelastusliitot tekivät sopimuspalokuntatoimintaa näkyväksi paikallisissa tapahtumissa, avoimissa viikkoharjoituksissa ja sosiaalisen median kanavissa.

Suomen Pelastusalan Keskusjärjestön järjestämää Sopimuspalokuntaviikkoa vietettiin 31.8.–8.9.2024. Teemaviikkoon ilmoittautui mukaan lähes 100 palokuntaa sekä 25 pelastuslaitosta ja -liittoa.

Sopimuspalokuntaviikon tavoitteena on lisätä palokuntatoiminnan tunnettuutta ja kertoa palokuntatoiminnan monipuolisuudesta. Lisäksi teemaviikon aikana palokunnilla on mahdollisuus rekrytoida uusia jäseniä palokuntiin.

Sopimuspalokuntaviikolla jaettiin myös ensimmäistä kertaa valtakunnallinen Vuoden palokuntanuori -tunnustus. SPEKin jakamalla tunnustuksella halutaan korostaa palokuntanuorten merkitystä vapaaehtoisten palokuntien toiminnassa ja jatkuvuuden turvaamisessa. [Ensimäinen Vuoden palokuntanuori on Samu Soikkeli Lauritsalan VPK:sta.](#)

Palokuntatoiminnan kehittämisseminaari

Pelastuslaitoksille ja pelastusliitoille järjestettiin palokuntatoiminnan kehittämisseminaari 18.-19.9.2024. Seminaarissa käsiteltiin Keski-Pohjanmaan, Kainuun, Varsinais-Suomen ja Helsingin pelastuslaitosten palokuntatoiminnan kehittämishankkeita. Keski-Pohjanmaalla parannetaan sopimushenkilöstön hyvinvointia, Kainuussa perustetaan yksi uusi VPK, Varsinais-Suomessa on palkattu kaksi päätoimista henkilöä pelastuslaitokselle edistämään palokuntien toimintaa, Helsingissä on aloitettu sopimuspelastajien koulutus sodan varalle.

Palokuntien uudet mallisäännöt

Suomen Pelastusalan Keskusjärjestö toteutti vapaaehtoisen palokunnan mallisääntöjen uudistustyön, jossa vapaaehtoisten palokuntien käyttöön laadittiin uudet Patentti- ja rekisterihallituksen hyväksymät mallisäännöt perustelumuiotioineen. Uudistuneiden mallisääntöjen avulla palokunnat voivat päivittää omat sääntönsä ajan tasalle.

Mallisääntöjen uudistustyö on ollut monivaiheinen rupeama, josta vastasi SPEKin palvelu- ja harrastusryhmien jäsenistä koottu sääntöryhmä.

Suurin uudistus mallisäännöissä liittyy palokunnan toimintamuotoihin. Nykyisten palokuntasopimusten siirryttyä hyvinvointialueille, ei mallisäännöissä enää viitata pelastuslaitokseen. Lisäksi uudistuneissa mallisäännöissä toimintamuotoihin on lisätty ensivastetoiminta ja hälytysmuonitustoiminta. Mallisääntöihin lisättiin myös kohta, jossa puhutaan muista vastikkeellisista palvelutehtävistä palokunnan toiminnan rahoittamiseksi.

Mallisäännöt löydät osoitteesta: <https://www.palokuntaan.fi/hosa>

HOSA – Palokunnan hallinnollisen osaamisen kehittäminen

Palokuntien hallinnollisten tehtävien helpottamiseksi ja hallinnollisen osaamisen kehittämiseksi on tuotettu sivusto (<https://www.palokuntaan.fi/hosa>) johon on koottu hallinnollisia tehtäviä helpottavaa aineistoa. Sivuilta löytyy muistilista ja ohjeet tehtävistä, jotka tulee hoitaa, joita on hyvä hoitaa ja joita kannattaa hoitaa.

Valtakunnallisia tapahtumia vuonna 2025

[Liitteenä](#) on listattu tällä hetkellä tiedossa olevia valtakunnallisia tapahtumia vuonna 2025.

Palokuntatoimikunnan vuoden 2025 kokousaikataulu

[Liitteenä 1](#) on luonnos toimikunnan kokousaikatauluksi 2025.

10. Muut esille tulevat asiat

Muita esille tulevia asioita ei ollut.

11. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja kiitti toimikunnasta poistuvia henkilöitä, toivotti hyvää syksyn jatkoa ja päätti kokouksen klo 18:45.